

U C H W A Ł A Nr XXII/137/2015

Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

z dnia 27 listopada 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), art. 6 ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021 - stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego
Irena Renduda – Dudek

Załącznik do uchwały Nr XXII/137/2015

Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

z dnia 27 listopada 2015 r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2015-2021**

Spis treści

Wstęp	2
I. Adresaci Programu.....	5
II. Partnerzy i realizatorzy Programu, z zaznaczeniem oznaczeń stosowanych w dalszej części Programu	5
III. Podstawa prawna Programu	6
IV. Formy przemocy w rodzinie	7
V. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie	8
VI. Cele Programu	14
VII. Obszary i kierunki działania Programu	15
1. Cel 1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie i kreowanie postaw wolnych od przemocy	15
2. Cel 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	16
3. Cel 3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie	18
4. Cel 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	19
VIII. Oczekiwane rezultaty realizacji Programu	20
IX. Działania Programu	20
X. Ewaluacja.....	21
XI. Monitoring.....	21
XII. Zasady finansowania Programu.....	21
XIII. Plan finansowania zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021.....	22

Wstęp

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwanego w dalszej części „Programem” jest zadaniem własnym gminy, które wynika z art.6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) i jest jednym z elementów gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem programu jest tworzenie warunków do skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie aż po wyeliminowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ograniczanie jej skutków.

W preambule cytowanej wyżej ustawy podkreśla się, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Przemoc jest zagadnieniem szeroko regulowanym w prawodawstwie międzynarodowym i polskim.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 przedmiotowej ustawy, „przemoc w rodzinie – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Zgodnie z art. 207 k.k. znęcanie się nad członkami rodziny należy do przestępstw ściganych z urzędu.

Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania, statusu społecznego, wieku, płci, dlatego zasadne jest wypracowanie uniwersalnych standardów wsparcia osób doświadczających przemocy: dzieci, dorosłych, osób starszych i osób niepełnosprawnych, które będą spójne z aktualnym Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020. Ponadto Program jest uszczegółowieniem przepisów ustawy i usystematyzowaniem priorytetów w obszarze gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przedmiotowy dokument jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014, przyjętego w drodze uchwały Nr LXII/785/2010 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 9 listopada 2010 r., który następnie został wdrożony i realizowany przez podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy. W okresie obowiązywania Programu w latach 2011-2014 zostało wprowadzonych wiele nowych uregulowań prawnych wynikających min. z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także z przyjętego do realizacji zaktualizowanego Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r., Dz. U. z 2014 r. poz. 445).

Obowiązujący Program w okresie od 2011 – 2014, pomimo określonych szczegółowych działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc, podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie nie uwzględniał działań interdyscyplinarnych podmiotów i specjalistów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Dlatego jednym z podstawowych zadań poprzedniego Programu na lata 2011-2014 było powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, którego rolą jest aktualnie integrowanie i koordynowanie działań takich podmiotów, jak: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zintegrowane działania wymienionych służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i systematyczne zwiększanie świadomości społecznej wśród mieszkańców Ostrowca Św. przyczyniły się do ujawniania wielu faktów przemocy w rodzinie. Tak więc ta forma działań interdyscyplinarnych i specjalistycznych powinna być kontynuowana i doskonalona z wykorzystaniem doświadczeń zdobytych w okresie obowiązywania Programu dotychczasowego.

W opracowanym Programie na lata 2015-2021 - obok działań profilaktycznych, edukacyjnych, pomocowych, wspierających i terapeutycznych – przewidziano dodatkowe rozwiązania wobec osób stosujących przemoc np.: w formie oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych, czy też opracowania procedury postępowania z osobą stosującą przemoc. Program ten zwraca również szczególną uwagę na podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania

w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Drugim istotnym zadaniem w tym zakresie jest stworzenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie superwizji czy grupy wsparcia, tak by skutecznie przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu.

Zadaniem Programu jest więc także wprowadzenie dodatkowych, rozszerzonych działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy i to zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i zagrożonym przemocą w rodzinie. Celem tym jest również zwiększenie różnorodności oddziaływań, a w tym oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

I. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- ogółu społeczeństwa,
- osób zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie tj. współmałżonków, dzieci, młodzieży, osób starszych i osób niepełnosprawnych,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- osób, służb, podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie.

II. Partnerzy i realizatorzy Programu, z zaznaczeniem oznaczeń stosowanych w dalszej części Programu

1. Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. J. Głogowskiego 3/5 (WE i SSUM),
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22 (MOPS),
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Świętokrzyska 22 (Zespół),
4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Pułanki 10 (OIK),
5. Wydział Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. J. Głogowskiego 3/5 (WIKUM),
6. Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. J. Głogowskiego 3/5 (WSOUM),
7. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Aleja 3 Maja 9 (Policja),
8. Prokuratura Rejonowa w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. A. Waryńskiego 15 C (Prokuratura),
9. Straż Miejska w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22 (Straż Miejska),
10. Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Kościuszki 1 (Sąd),
11. Zespół Kuratorski Służby Sądowej w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Kościuszki 1 (Kuratorzy),
12. Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „ESKULAP” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Sienkiewicza 80 (ESKULAP),
13. Świętokrzyski Ośrodek Terapii w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Denkowska 8 (ŚOT),

14. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. J. Głogowskiego 3/5 (GKRPA),
15. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22 (PCPR),
16. Zakład Usług Miejskich w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Żabia 23 (ZUM),
17. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Samsonowicza 17a (PKPS),
18. Polski Czerwony Krzyż – Oddział w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Stodolna 30 (PCK),
19. Centrum Integracji Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, Aleja 3 Maja 73 (CIS),
20. Zarządcy lokali mieszkalnych,
21. Kościoły i związki wyznaniowe,
22. Organizacje pozarządowe,
23. Media lokalne,
24. Rady osiedlowe.

III. Podstawa prawna Programu

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), zwana dalej uppr,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz.163), zwana dalej ups,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne, (Dz. U. 2011 r. Nr 50, poz. 259),

- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie ((Dz. U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448),
- uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020, (Dz. U. z 2014 r. poz. 445).

Program jest spójny z:

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020,
- 2) Strategią Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012 – 2020,
- 3) Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016,
- 4) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014 – 2021.

IV. Formy przemocy w rodzinie

Z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów, a także wstydu, które utrudniają walkę z tym zjawiskiem. Przemoc ma miejsce nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu społecznego, lecz dotyka także rodziny o różnym statusie społecznym. Przybiera różne formy, wśród których najczęściej wymienia się przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną (materialną) i zaniedbanie.

- Przemoc fizyczna – przejawia się w zadawaniu bólu fizycznego, a w tym bicie rękami, przedmiotem, szarpanie, kopanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, wykręcanie rąk, przypalanie, polewanie wrzątkiem i pozostawia ślady w postaci zadrapań, sińców, złamań, aż do pozbawienia życia włącznie.
- Przemoc psychiczna – pomniejsza u ofiary poczucie własnej wartości, która jest zastraszana i pozbawiana poczucia bezpieczeństwa oraz kontroli nad własnym życiem a jej przejawem są: groźby, wyzwiska, ośmieszanie, szantażowanie, izolowanie, poniżanie itp. Ta forma przemocy może powodować nieodwracalne zmiany w psychice ofiar i jej dalszym funkcjonowaniu.
- Przemoc seksualna – ofiary zmuszane są do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, np.: gwałty, zmuszanie do nieakceptowanych praktyk seksualnych,

oglądanie filmów i zdjęć pornograficznych. Jest to najbardziej wstydliva i trudna do ustalenia forma przemocy.

- Przemoc ekonomiczna (materialna) – sprawca nagminnie ogranicza dostęp do wspólnych funduszy, odbiera zarobione pieniądze, uniemożliwia podjęcie pracy zarobkowej, okrada i ogranicza zaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny.
- Przemoc w formie zaniedbania – dotyczy dzieci, dorosłych, osób starszych i osób niepełnosprawnych. Przejawia się to w niezaspokajaniu niezbędnych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny. Ofiary narażane są na głódzenie, niedożywienie, brak opieki, w tym medycznej, niezapewnianie odpowiednich warunków higieniczno – lokalowych, chłód emocjonalny.

Osoby stosujące przemoc w celu zapewnienia sobie pełnej kontroli nad ofiarą wykorzystują różne formy przemocy.

V. **Diagnoza problemu przemocy w rodzinie**

Zjawisko przemocy w rodzinie jest procesem trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy niechętnie zgłaszają istnienie tego problemu. Świadczenie natomiast sporadycznie reagują, ulegając niejednokrotnie stereotypom, typu: „*w wewnętrzne sprawy rodziny lepiej się nie mieszać*”, „*dlaczego ja mam reagować na przemoc u sąsiadów*”, „*ale klaps to nie przemoc*” „*ofiara zasłużyła sobie na przemoc*” itp.

Wśród wielu przyczyn stosowania przemocy w rodzinie najczęściej wskazuje się na normy społeczne, kulturowe, dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia, a także skłonności do nadużywania alkoholu. Przez wieki istniało przyzwolenie na stosowanie przemocy w ogóle a w szczególności wobec osób najbliższych żony, dzieci. W wielu środowiskach nadal ten sposób rozwiązywania problemów jest akceptowany. Natomiast liczne badania wskazują, że dzieci wychowywane w rodzinach, w których była stosowana przemoc powielają zachowania swoich najbliższych do rozwiązywania wszelkich konfliktów.

Kolejną przyczyną przemocy w rodzinie jest negatywny wpływ alkoholu, który osłabiając kontrolę nad zachowaniem zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i wszelkie niepowodzenia życiowe. Należy podkreślić, iż w analizowanym okresie, w statystykach policyjnych wielu sprawców przemocy było właśnie pod wpływem alkoholu.

Przemoc domowa jest dramatycznym i złożonym problemem społecznym. Dlatego kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyznacza ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w połączeniu między innymi z zadaniami pomocy społecznej. W przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zgodnie z upr. zaangażowanych jest pięć podmiotów: policja, pomoc społeczna, służba zdrowia, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych i oświata. Najwięcej interwencji domowych podejmuje jednak policja i pracownicy socjalni.

Diagnoza problemu przemocy na terenie miasta Ostrowca Św. obejmuje dane uzyskane od podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jak: wymiar sprawiedliwości, policja, zespół interdyscyplinarny. Dane zebrane z wymienionych obszarów pozwolą w pewnym stopniu poznać skalę problemu. Diagnoza ta pozwoli również na zapoznanie się z podejmowanymi działaniami przez instytucje zobowiązane do udzielania pomocy osobom doznającym przemocy.

Z informacji uzyskanych z Policji wynika, że w 2012 r. odnotowano ogółem 123 interwencje dotyczące przemocy domowej. W 2013 r. ich liczba wzrosła do 184 przypadków. Natomiast w 2014 r. funkcjonariusze Policji odnotowali 281 interwencji związanych z przemocą domową na terenie miasta. Liczba osób doznających przemocy w rodzinie została przedstawiona szczegółowo w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie przeprowadzonych przez Policję w Ostrowcu Św. w latach 2012 – 2014.

L. p.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1.	Kobiety	65	91	131
2.	Mężczyźni	6	9	15
3.	Dzieci	52	84	135
	Razem:	123	184	281
	Liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu	19	52	85
	Akty oskarżenia z art. 207 §1 kk.	32	30	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z KPP w Ostrowcu Św. za okres 2012–2014.

Uzyskane informacje z Policji dotyczące rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie potwierdzają, że osobami doświadczającymi przemocy są kobiety i dzieci a sprawcami przemocy mężczyźni,

będący niejednokrotnie pod wpływem alkoholu. Wzrastająca liczba interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie przeprowadzonych przez Policję jest wynikiem podnoszenia świadomości społecznej ukształtowanej pod wpływem zróżnicowanych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kolejnym działaniem podejmowanym przez Policję jest sporządzanie aktów oskarżenia z art. 207 § 1 kk. wobec sprawców przemocy. W analizowanym okresie ich liczba nieznacznie się zmniejsza. W 2012 r. do Prokuratury zostało przesłane 32 akty oskarżenia, 30 w roku następnym a w 2014 r. tylko 19. W stosunku do osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc pod jego wpływem, Policja kieruje wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Św. wynika, że w zakresie spraw związanych z przemocą w rodzinie, największą liczbę stanowią zawiadomienia o znęcaniu się mężczyzn nad kobietami i dziećmi. Najczęściej występują sytuacje fizycznego znęcania się nad kobietą i psychicznego nad dziećmi. Liczba zgłoszonych przypadków przemocy tj. spraw o przestępstwo z art. 207 §1 kk, który brzmi *„znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat i jest ścigane z urzędu”*, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba postępowań przygotowawczych w Prokuraturze Rejonowej w Ostrowcu Św. o czyn z art. 207 §1 kk w latach 2012-2014.

L.p.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1.	Liczba aktów oskarżenia skierowanych do Sądu	17	44	18
2.	Liczba postępowań zakończonych umorzeniem sprawy	8	20	17
3.	Liczba odmów wszczęcia postępowania przygotowawczego	96	124	91
	Razem	121	188	126

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Św. za okres od 2012 – 2014.

Postępowania w sprawie przemocy w rodzinie mogą zakończyć się skierowaniem aktu oskarżenia do sądu lub umorzeniem postępowania. Główną przyczyną umorzeń postępowań związanych z przemocą jest odmowa składania zeznań ze strony najbliższych osób, które korzystają z przysługującego im prawa wynikającego z art. 182 Kpk. Należy jednak zauważyć, że w analizowanym okresie liczba spraw zakończonych umorzeniem postępowania pozostaje na zbliżonym poziomie.

Zgodnie z 1 art. 207§1 kk. Sąd orzeka wobec sprawców przemocy kary w różnych formach: od nadzoru kuratorskiego poprzez zawieszenie wyroku pozbawienia wolności, aż do osadzenia w zakładzie karnym. Dane w tym zakresie zawiera tabela nr 3 na str. 10.

Tabela 3. Liczba skazanych sprawców przemocy przez Sąd Rejonowy w Ostrowcu Św. w latach 2012 – 2014.

L. p.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1.	Liczba orzeczonych kar pozbawienia wolności ogółem:	17	11	18
	• z warunkowym zawieszeniem kary	14	9	18
	• z orzeczonym dozorem kuratora	14	7	10
	• kara ograniczenia wolności	-	9	-
	• ponownie ukarani sprawcy przemocy	1	-	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Sądu Rejonowego w Ostrowcu Św. za okres od 2012 – 2014.

Liczba sprawców przemocy skazanych przez Sąd pozostaje na zbliżonym poziomie. Wobec osób stosujących przemoc Sąd zastosował zróżnicowane formy kar jednak żaden sprawca nie został przymuszony wyrokiem do uczestniczenia w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnej celem korygowania postaw i doprowadzenia do zmiany swojego zachowania.

Zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy realizuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski powołany w drodze zarządzenia NR III/294/2011 Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 21 września 2011 r. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego /z późniejszymi zmianami/, które utraciło moc w związku z wprowadzeniem zarządzenia NR IV/111/2015 Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek

organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, Sądu, Prokuratury, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych.

Zadaniem Zespołu jest realizowanie działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty – A” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Wypełnione formularze „Niebieska Karta – A” przekazywane są do przewodniczącego Zespołu, a na ich podstawie następuje wszczęcie procedury obejmującej ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Liczbę sporządzonych „Niebieskich Kart – A”, które wpłynęły do Zespołu od 2012 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart –A” przez podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Ostrowcu Św. w latach 2012-2014.

L.p.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1.	Policja	65	46	94
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	16	14	7
3.	Oświata	1	3	1
4.	Służba zdrowia	1	-	-
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-	-	1
	Razem:	83	63	103
	Liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu	59	40	74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych w/w podmiotów za okres 2012 – 2014.

„Niebieskie Karty - A” sporządzane są w przeważającej części przez Policję, a znacznie rzadziej przez pracowników socjalnych. Wnioski te są podstawą do podejmowania interwencji interdyscyplinarnej przez podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie zgodnie z przedmiotową ustawą i Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2014.

Dane uzyskane z różnych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie wskazują na poniższe wnioski:

- ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci,
- sprawcami przemocy domowej są mężczyźni, a sporadycznie kobiety,
- problem przemocy domowej ma ścisły związek z problemem nadużywania alkoholu,
- najczęściej występująca przemocą jest przemoc fizyczna i psychiczna,
- przeszkodą w efektywnej pracy na rzecz ofiar przemocy jest brak współpracy osoby doznającej przemocy ze służbami specjalizującymi się w jej przeciwdziałaniu,
- sprawcy przemocy niechętnie podejmują zobowiązania, co do zmiany swojego zachowania czy uczestniczenia w zajęciach grupy korekcyjno-edukacyjnej,
- osoby uwikłane w zjawisko przemocy zbyt krótko korzystają ze specjalistycznego wsparcia,
- zwiększa się liczba osób, które zgłaszają fakt stosowania wobec nich przemocy,
- liczba oskarżeń w wyniku postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207§1 kk., pozostaje na zróżnicowanym poziomie.

Podstawowe założenia Programu:

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę problemu przemocy określone zostały podstawowe zadania w zakresie eliminowania zjawiska przemocy poprzez działania w poniższych obszarach:

- profilaktycznym – promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy,
- edukacyjnym – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw tj. braku akceptacji dla przemocy,
- pomocowym – specjalistyczne poradnictwo, informowanie o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy,
- wspierającym – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, szkolenia wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji,
- terapeutycznym – działania terapeutyczne, a w tym korekcyjno – edukacyjne.

VI. Cele Programu

1. Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków jej stosowania.

2. Cele szczegółowe Programu:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Proces realizacji Programu angażuje do podejmowania działań wielu partnerów tj. instytucje samorządowe i pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim. Jego realizacja uwzględnia współpracę między innymi z Policją, Sądem, Prokuraturą, Wydziałem Edukacji i Spraw Społecznych, a także szkołami i placówkami oświatowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służbą zdrowia i organizacjami pozarządowymi. Wyeliminowanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga kompleksowych i systematycznych działań wielu podmiotów na rzecz osób doznających przemocy. Dlatego konieczne jest uwzględnienie zadań podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie zgodnie z uppr w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy jak również szeregu działań skierowanych do sprawców przemocy mających na celu motywowanie ich do zmiany zachowań.

Realizacji każdego z celów szczegółowych służą zadania i działania, które będą realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021.

VII. Obszary i kierunki działania Programu

1. Cel 1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie i kreowanie postaw wolnych od przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Podnoszenie wiedzy i świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczenie w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach, które: <ul style="list-style-type: none"> wskazują na negatywne skutki zjawiska przemocy w rodzinie, promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez rodziców i opiekunów, uczą właściwego działania i zachowania się świadków przemocy w razie dostrzeżenia aktów przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> Zespół Interdyscyplinarny MOPS WE i SS UM Policja Rady Osiedlowe organizacje pozarządowe kościóły i związki wyznaniowe 	przez cały okres realizacji Programu
2.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją, swoją oraz rówieśniczą, zajęcia pozaszkolne	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie zajęć wychowawczych oraz informacyjno – edukacyjnych, wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego, sprzyjających nieagresywnym zachowaniom, opracowanie i realizacja innowacyjnych programów szkolnych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy, prowadzenie placówek opiekuńczo wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci np. świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> WE i SS UM szkoły i placówki edukacyjne organizacje pozarządowe kościóły i związki wyznaniowe, 	przez cały okres realizacji Programu
3.	Edukacja przedmałżeńska i rodzinna	<ul style="list-style-type: none"> poradnictwo w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją i konfliktem, kursy i szkolenia przygotowujące do życia w rodzinie, współpraca z kościołami, związkami wyznaniowymi na terenie gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w ramach działalności poradni prowadzonych przez kościoły, a zwłaszcza poradni przedmałżeńskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> organizacje pozarządowe kościóły i związki wyznaniowe 	przez cały okres realizacji Programu
4.	Edukowanie mieszkańców gminy na temat form przemocy oraz grup zagrożonych przemocą (osoby starsze, niepełnosprawne i dzieci)	<ul style="list-style-type: none"> wydawanie informatora z wykazem instytucji udzielających pomocy osobom uwikłanym w zjawisko przemocy w rodzinie na terenie gminy, artykuły w prasie lokalnej, programy i informacje w TV Lokalnej, włączanie się w ogólnopolskie kampanie społeczne, realizowanie lokalnych kampanii społecznych, promowanie nieagresywnych zachowań wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych (prasa, telewizja lokalna, radio, Internet), działania promujące główne idee Programu. 	<ul style="list-style-type: none"> WE i SS UM Zespół Interdyscyplinarny MOPS Policja organizacje pozarządowe kościóły i związki wyznaniowe, 	przez cały okres realizacji Programu

Wskaźniki oceny sposobu realizacji Programu:

- liczba przeprowadzonych zajęć informacyjno – edukacyjnych,
- liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją,
- liczba podjętych inicjatyw w kampaniach ogólnopolskich i lokalnych,
- liczba wydanych informatorów,
- liczba artykułów w prasie lokalnej,
- liczba programów w TV Lokalnej,
- liczba podjętych inicjatyw przez organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

2. Cel 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zwiększenie dostępności i wsparcia dla osób doświadczających przemocy na etapie pierwszej interwencji	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania, • informowanie osób doświadczających przemocy o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy, • pomoc osobom doświadczającym przemocy zmuszonych do opuszczenia swojego dotychczasowego miejsca zamieszkania.	<ul style="list-style-type: none"> • Policja • MOPS • OIK • Zespół Interdyscyplinarny • WE i SS UM • organizacje pozarządowe	przez cały okres realizacji Programu
2.	Tworzenie informacji o podmiotach zajmujących się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, • prowadzenie wykazu instytucji i samorządowych podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, • coroczne aktualizowanie rejestru placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz rejestru specjalistycznego poradnictwa na terenie woj. świętokrzyskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny • WE i SS UM	przez cały okres realizacji Programu, sprawozdanie coroczne z realizacji zadań Zespołu do dnia 31 marca każdego roku
3.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i o formach uzyskania pomocy takiej jak: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, • opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • WE i SS UM • MOPS • OIK • Zespół Interdyscyplinarny • podmioty lecznicze • PCPR • Policja • Kuratorzy	przez cały okres realizacji Programu

4.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach interwencji kryzysowej lub ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, zwiększanie dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> WE i SS UM MOPS OIK Zespół Interdyscyplinarny podmioty lecznicze PCPR Policja Kuratorzy 	przez cały okres realizacji Programu
5.	Monitoring skuteczności działań pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą, badanie zjawiska przemocy na poziomie instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, identyfikacja osób dotkniętych przemocą w rodzinie, identyfikacja osób stosujących przemoc w rodzinie, rejestrowanie i analiza aktów przemocy i zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> MOPS OIK Zespół Interdyscyplinarny WE i SS UM podmioty lecznicze PCPR Policja Kuratorzy 	przez cały okres realizacji Programu

Wskaźniki oceny sposobu realizacji Programu:

- liczba instytucji prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób, którym udzielono porad,
- liczba posiedzeń Zespołu,
- liczba utworzonych grup roboczych,
- liczba posiedzeń grup roboczych,
- liczba osób objętych pomocą grup roboczych,
- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych,
- liczba opracowanych materiałów informacyjnych (ulotki, plakaty, informatory),
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej lub w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy,
- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karaty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

3. Cel 3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnego zmierzającego do zaprzestania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, • opracowanie i realizowanie programu korekcyjno – edukacyjnego, • angażowanie podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie do wspierania zajęć psychologiczno – terapeutycznych i działań korekcyjno – edukacyjnych, • opracowanie procedury postępowania wobec sprawców przemocy, • zwiększanie liczby osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • WE i SS UM • MOPS • OIK • Zespół Interdyscyplinarny • podmioty lecznicze • PCPR • Policja • Sąd, Kuratorzy • GKRPA 	2016 r. 2015 r. przez cały okres realizacji Programu 2015 r.
2.	Monitorowanie uczestników programu korekcyjno – edukacyjnego i psychologiczno - terapeutycznego	<ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie podmiotów i służb do udziału w realizacji założeń programu psychologiczno - terapeutycznego i korekcyjno – edukacyjnego, • badanie skuteczności programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • WE i SS UM • MOPS i OIK • Zespół Interdyscyplinarny • podmioty lecznicze • PCPR • Policja • Sąd, Kuratorzy • Prokuratura 	przez cały okres realizacji Programu
3.	Powstrzymanie sprawcy przemocy przed dalszym krzywdzeniem	<ul style="list-style-type: none"> • izolowanie sprawców przemocy od osób krzywdzonych do miejsc pobytu dla sprawców przemocy w rodzinie np. noclegownia i policyjne pomieszczenia dla zatrzymanych i aresztowanych, zakaz kontaktowania się z ofiarą przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prokuratura • Policja • Sąd, Kuratorzy 	przez cały okres realizacji Programu

Wskaźniki oceny sposobu realizacji Programu:

- liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym,
- liczba ponownych aktów przemocy wśród uczestników programu korekcyjno – edukacyjnego,
- liczba osób skierowanych do udziału i realizowania programu korekcyjno-edukacyjnego,
- liczba sprawców przemocy zobowiązanych wyrokiem Sądu do udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba osób korzystających z programu psychologiczno-terapeutycznego,
- liczba sprawców przemocy izolowanych od osób krzywdzonych,
- liczba nakazów opuszczenia lokalu,

- liczba nakazów powstrzymywania się sprawców przemocy od kontaktów z osobą pokrzywdzoną,
- liczba sprawców przemocy przebywających w: noclegowni, policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych i aresztowanych.

4. Cel 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów tematycznych dla osób zajmujących się zawodowo osobami i rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy w rodzinie, • tworzenie przez Zespół własnych zasobów i materiałów merytorycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, • podnoszenie kompetencji służb szczególnie w obszarach zdefiniowanych jako ich słabe strony (nadużycia seksualne, rozpoznawanie przemocy wśród osób starszych i niepełnosprawnych i innych - stosownie do potrzeb). 	WE i SS UM • MOPS • OIK • Zespół Interdyscyplinarny • podmioty lecznicze • PCPR • Policja • Kuratorzy • GKRPA	przez cały okres realizacji Programu
2.	Wspieranie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie różnych form wsparcia i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu wśród osób współpracujących z osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy, • wykorzystanie zasobów specjalistów zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w procesach wsparcia dla osób profesjonalnie pomagających, • wdrożenie wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia. 	WE i SS UM • MOPS • OIK • Zespół Interdyscyplinarny • podmioty lecznicze • PCPR • Policja • Kuratorzy	przez cały okres realizacji Programu

Wskaźniki oceny sposobu realizacji Programu:

- liczba szkoleń, warsztatów, konferencji, seminariów organizowanych dla podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- liczba uczestników szkoleń, warsztatów, konferencji, seminariów,
- liczba uczestników superwizji, coachingu, grup wsparcia.

VIII. Oczekiwane rezultaty realizacji Programu

Zadania Programu mają doprowadzić do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy, a także udzielania pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym oraz dotkniętym przemocą poprzez takie działania jak:

- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- zapewnienie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, a w tym zapewnienie schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej ofiarom przemocy i ich dzieciom lub w całodobowych placówkach udzielających pomocy np. ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie województwa świętokrzyskiego,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

IX. Działania Programu

- rozwój działań profilaktycznych skierowanych do osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie w tym poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021,
- cykliczne przeprowadzanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy
- realizacja kampanii społecznych, informacyjnych,
- świadczenie całodobowej pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w szczególności poprzez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- realizacja szkoleń, konferencji oraz oddziaływań w formie poradnictwa dla służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

X. Ewaluacja

Celem ewaluacji będzie badanie wskaźników diagnostycznych i wskaźników celów szczegółowych w Programie. Natomiast systematyczne zbieranie informacji z różnych źródeł i różnymi metodami przyczyni się do doskonalenia działań podejmowanych w ramach Programu.

XI. Monitoring

Koordinatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2021 jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. W ramach monitoringu Programu, Zespół corocznie będzie sporządzał pisemne sprawozdanie na podstawie uzyskanych informacji od podmiotów uczestniczących w realizacji jego zadań. Sporządzone sprawozdanie będzie następnie przedkładane poprzez Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, w terminie do 31 marca każdego roku następującego po roku sprawozdawczym, Radzie Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

XII. Zasady finansowania Programu

Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Gminy Ostrowiec Św. w tym z dotacji celowych w ramach zadań zleconych, z gminnych środków profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także:

- ze środków zewnętrznych, w tym ze środków z budżetu państwa i środków unijnych,
- z funduszy celowych oraz środków prywatnych,
- funduszy z innych źródeł.

Wysokość tych środków w każdym roku obowiązywania Programu powinna być adekwatna do zdiagnozowanych potrzeb w tym zakresie.

XIII. Plan finansowania zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021

Lp.	Rodzaj działania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Razem w zł.	Źródło finansowania poszczególnych zadań
1.	Zwiększenie dostępności do pomocy, poradnictwa, wsparcia dla dzieci, młodzieży i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy oraz doznających przemocy a także dla osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez działania specjalistów (psychologa dla dorosłych i dla dzieci, prawnika, specjalisty ds. rodzin, mediatora, terapeuty ds. uzależnień, terapeutów edukatorów),	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	180.000	gminne środki profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, środki budżetu państwa, środki unijne, fundusze celowe oraz inne źródła.
2.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla dzieci młodzieży i osób dorosłych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz dostępnych formach pomocy (organizowanie kampanii społecznych, wydawanie informatorów i ulotek oraz pozyskiwanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zewnątrz),	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000	gminne środki profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, fundusze celowych oraz środków prywatnych, środków zewnętrznych, w tym ze środków z budżetu państwa i środków unijnych, fundusze z innych źródeł.
3.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (konferencje, szkolenia, warsztaty tematyczne),	500	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	5.500	środki zewnętrzne, w tym ze środków budżetu państwa i środków unijnych, fundusze celowe, gminne środki profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4.	Zapewnienie wsparcia dla osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w formie min. superwizji, coachingu,	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	11.000	gminne środki profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, środki unijne, fundusze celowe oraz inne źródła.
5.	Opracowanie i wdrożenie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz procedury postępowania wobec sprawców przemocy,	2.000	-	-	-	-	-	2.000	gminne środki profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, środki zewnętrzne, w tym ze środków budżetu państwa i środków unijnych.
Razem:		34.500	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	204.500	

Przewodnicząca Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego
Irena Renduda - Dudek